

asemenea performanță, râvnită de toți actorii, distinsa ei ținută scenică și, cu deosebire, eleganța neostentativă a frazării, ca și știința de a încărca fiecare replică și fiecare cuvânt cu sensul lor exact și întreg.

Programul de sală ne informează că în același rol a fost distribuită și o altă actriță a ansamblului botoșănean,

Daniela Bucătaru, pe care n-am avut însă prilejul s-o vedem la lucru.

Mai menționăm, din distribuția spectacolului, contribuțiile aparținând actorilor Ion Apostoliu – Călătorul, rol clădit cu molipsitoare vervă și cu umor de calitate, Mihai Păunescu – Psihiatrul și Numismatul (fără a înțelege de ce, în cea de a doua

ipostază, personajul apare deghizat în zeul Neptun), Valentina Popa - Fata și, încă o dată, euritmia song-urilor, realizată de Bogdan Muncaciu și de Manuela Pușcașu. A fost consemnat, cu același prilej, și un debut în profesiune: Ludmila Filip, în Șeful poliției.

Constantin Paiu

Formulă verificată

UȘA ÎNCHISĂ de J. Graham Reid. Traducerea: Fodor Réka ● TEATRUL DE STAT din ORADEA, Trupa „Szigligeti” ● Data reprezentației: 7 noiembrie 2001 ● Regia și ilustrația muzicală: Vlad Massaci ● Scenografia: Florina Bellinda Birea ● Distribuția: Kovács Levente (Victor Donelly), Firtos Edit (Doreen Donelly), Kovács Enikő (Doamna Courtney), Medgyesfálvy Sándor (John „Slabber” McCoy), Dobos Imre (Domnul Patterson), Csiky Ibolya (Doamna McCoy), Giacomello Róbertó (Gunner), Szotyori József (Soopy), Kiss Csaba (Spud).

Text valoros, dificil, de acută problematică, urmărind, pe de o parte, antinomia dintre curaj și lașitate și, pe de alta, ravagiile pe care le produce violența într-o socie-

tate dezbinată de un interminabil conflict confesional, **Ușa închisă** i-a prilejuit regizorului Vlad Massaci în 1998, la Piatra Neamț, un izbutit spectacol. Invitat să monteze aceeași

piesă la Secția maghiară a Teatrului de Stat din Oradea, Vlad Massaci a pornit de la aceleași ipoteze care au stat la baza primei versiuni, și anume că spectacolul poate interesa prin sublinierea dramatismului întâmplărilor, prin claritatea evenimentelor înfățișate, prin condiția personajelor, prin semnificațiile cu care acestea sunt înzestrate. Regizorul și-a verificat la Oradea corectitudinea susmenționatei ipoteze. Practic, gramatica noii montări e foarte puțin modificată în raport cu cea a montării inițiale, cel puțin la nivelul sintaxei. Matricea spectacolului e preponderent realistă, descifrării sensurilor textului Vlad Massaci asociindu-i o teatralitate derivată dintr-o suită de mijloace dintre care scurtele inserturi de extracție brechtiană și o anume detașare ironică sunt cele mai percutante. Sunt elemente care izbutesc să sensibilizeze spectatorul, să-i solicite luciditatea; în plus, ele par a fi impuse de necesitatea interioară a textului, „legând” ceea ce, la lectură, lăsa loc primejdiei fragmentarismului și monotoniei.

Dacă mizanscena nu i-a ridicat prea mari probleme, exercițiul de recapitulare dovedindu-se reușit, dificultățile pe care Vlad Massaci a trebuit să le depășească au fost cele ale lucrului cu actori familiarizați cu un alt stil de teatru și care joacă într-o limbă necunoscută celui chemat să-i dirijeze. Deși nu cred că am avut șansa de a asista la cea mai bună reprezentație, un public mai puțin cultivat determinându-i uneori pe interpreți să îngroașe tușele ironice, am putut totuși deduce că aceștia formează o echipă omogenă, cu joc mobil și cu respect pentru cuvântul rostit pe scenă. Altfel spus, Vlad Massaci a câștigat și bătălia cu morfologia montării. Iar cum omogenitatea nu

În prim-plan, Kovács Levente

anulează individualitatea, e de dato-ria mea să-i menționez în primul rând pe actorii care mi-au lăsat cea mai bună impresie. E vorba de Dobos Imre, excelent interpret al găunosului și lașului profesor Patterson, și de Csiky Ibolya, a cărei scurtă apariție e de o tulburătoare artă. Tripleta agresorilor dobândește identitate mai degrabă tipologică decât psihologică, grație jocului actorilor Giacomo Róbertó, Szotyori József și Kiss Csaba. Am îndoie că distribuirea actriței Kovács Enikő în Doamna

Courtney a fost din cale afară de inspirată, pentru simplul motiv că interpreta, încă tânără, nu convinge că ar putea să joace ipostaza soacrei înăcrute și dezgustate de fricosul ei ginere. Iar într-o montare preponderent realistă, criteriul verosimilității e unul de primă necesitate. Firtos Edit și Medgyesfálvy Sándor își rezolvă rolurile fără prea mari complicații, însă eficient și sobru. Interpretul rolului principal, Kovács Levente, începe spectacolul cu o febrilitate mai curând afișată decât trăită, evoluția

sa ulterioară devenind mai convingătoare, fără a atinge însă calificațiile maxime dorite.

E greu de vorbit despre originalitatea decorurilor câtă vreme acestea respectă aproape întocmai geometria celor din spectacolul de la Piatra Neamț, scenografa Florina Bellinda Birea exersându-și capacitatea creatoare doar la capitolul „costume” - și acestea, de fapt, un amestec (e drept, izbutit) de noutate și împrumut.

Mircea Morariu

ALI BABA ȘI CEI 40 DE HOȚI
● TEATRUL „ȚĂNDĂRICĂ” din BUCUREȘTI ● Data reprezentației: 15 noiembrie 2001 ● Regia și scenariul: Cristian Pepino ● Scenografia: Cristina Pepino ● Muzica: Dan Bălan ● Distribuția: Ioan Brancu (Ali Baba), Mihai Dumitrescu (Mustafa, Chiorul), Daria Gănescu (Fata Morgana, Vizuină), Gabriel Apostol (Hassarac), Paul Ionescu (Kassim, Julă), Maria Varsami (Madame Kassim), Bruno Mastan (Măgarul), Florentina Tănase (Guzel, Șperacide), Angela Filipescu (Aișé, Pizmă).

Teatrul „Țăndărică” se arată dornic să-și racordeze repertoriul la actualitatea internațională, punând în scenă un episod din **1001 de nopți** – povestea lui Ali Baba – care, în condițiile de astăzi, s-ar putea numi mai bine „Ali Baba și cei patruzeci de teroriști”. Scenariul lui Cristian Pepino urmează atent canavaua povestirii, îi adaugă detalii hazlii și individualizează bine personajele. Extrage patru figuri pitorești din anonimatul echipei de hoți, lăsându-i pe ceilalți în postura de păpuși multiple și mute. Presară câteva glumițe ambigue, mai mult pentru amuzamentul taților care-și însoțesc copiii la teatru. Din păcate, încordarea lipsește din spectacol, cu toate că povestea în sine are destul suspans. Rezultatul este mai curând pitoresc decât incitant.

În teatrul de păpuși, inventivitatea vizuală este esențială. Costumele Cristinei Pepino îi transformă pe actori în păpuși animate, supradimensionate, unele grotești, toate amuzante. Personajele pozitive – Ali Baba și scalva sa, rebotezată, mai bine zis re-numită Fata Morgana – nu sunt deghizate în păpuși, de aceea par șterse în raport cu hoții și cu familia Kassim. Căpetenia Hassarac, călare, domină scena cu silueta

În lumea Islamului, cu veselie

În stânga, Ioan Brancu (Ali Baba)

sa efilată, amintind inevitabil de Osama bin Laden. Peștera misterioasă este imaginată ca templul de la Luxor, formula „Sesam, deschide-te!” făcând să se dea la o parte statuile colosale ale lui Amenofis și consoarta. Mutarea acțiunii din patria lui Saddam în cea a lui Mubarak deconcertează. Pe de altă parte, simbolistica templului fiind alta decât a peșterii, soluția scenografică distorsionează semantica poveștii.

Actorii joacă plini de dăruire și de antren. Gabriel Apostol este un brigand dinamic, impozant, autoritar, cu unele tușe romantice. Maria Varsami și Paul Ionescu sunt plini de haz în rolul soților Kassim. Bruno

Mastan este irezistibil ca măgaruș năbădăios. Anumite dezechilibre sonore, legate și de calitatea amplificării, umbresc prestația lui Mihai Dumitrescu în rolul Mustafa. Daria Gănescu nu redă îndeștul de pregnant inteligența fetei (de fapt, o variantă orientală a Portiei lui Shakespeare) care dejoacă strata-gemele hoților.

Dan Bălan compune o muzică sofisticată, foarte potrivită, folosind instrumente orientale autentice. În ansamblu, demersul scenic se plasează însă cu o anumită nesiguranță între ambiția estetică și simpla pliere la așteptările copiilor.

Adrian Mihalache